

VALTION TUTKIMUSRAHOITUKSELLA TOTEUTETTAVA TUTKIMUS KUOPION YLIOPISTOLLISEN SAIRAALAN ERITYISVASTUUALUEELLA

Laatija(t):	KYS erva-tutkimustoimikunta
Kuvaus:	Ohjeessa kuvataan valtion tutkimusrahoituksen (VTR) hallinnointia, hakemista ja käyttöä koskevat menettelyt Kuopion yliopistollisen sairaalan erityisvastuualueella.

Sisältö

1	VALTION RAHOITUS YLIOPISTOTASOISEEN TERVEYDEN TUTKIMUKSEEN.....	2
1.1	Valtion tutkimusrahoitus.....	2
1.2	KYS erva-tutkimustoimikunta	2
1.2.1	Kokoonpano ja tehtävät.....	2
1.2.2	Käytännön toiminta.....	3
1.3	Yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tavoitteet ja painoalueet 2016 - 2019.....	3
1.4	Valtion tutkimusrahoituksen jakaminen tutkimushankkeille	4
1.5	Tutkimuksen valtakunnallinen arviointi	4
2	VALTION TUTKIMUSRAHOITUKSEN HAKEMINEN	4
2.1	Oikeus rahoituksen hakemiseen	4
2.2	Rahoitushakemuksen tekeminen	5
2.3	Organisaatiositumus	5
2.4	Rahoitushakemusten arviointi	6
2.4.1	Hakemusten tarkastaminen.....	6
2.4.2	Asiantuntija-arviointi	6
2.4.3	Arviointikriteerit.....	6
2.4.4	Esteellisyys	6
2.4.5	Luottamuksellisuus.....	7
2.5	Rahoituspäätökset ja muutoksenhaku	7
3	VALTION TUTKIMUSRAHOITUKSEN KÄYTTÖ JA SEURANTA.....	8
3.1	Vastuut	8
3.2	Rahoituksen käyttöönotto ja käyttö	8
3.3	Rahoituksen käyttökohteet.....	8
3.4	Tutkimushenkilöstön palkat.....	9
3.5	Hallintokulut	9
3.6	Tutkimushankkeessa tapahtuvat muutokset	9
3.6.1	Rahoitussuunnitelman muutokset.....	9

3.6.2 Toteuttajaorganisaation muutos	10
3.6.3 Muut muutokset.....	10
3.7 Tutkimushankkeen raportointi	10
3.7.1 Raportointi.....	10
3.7.2 Julkaisutiedot	11

1 VALTION RAHOITUS YLIOPISTOTASOISEEN TERVEYDEN TUTKIMUKSEEN

Tässä KYSin erityisvastuualueen (erva) tutkimustoimikunnan ohjeessa kuvataan valtion tutkimusrahoituksen (VTR) jakamiseen, hakemiseen, käyttöön ja raportointiin liittyvät periaatteet ja menettelytavat KYSin erva-alueella. VTR:n käyttöönottoon ja käyttöön liittyvät periaatteet ja menettelyt kuvataan niiltä osin, joilta ne ovat koko ervalla yhteisiä. Jokainen KYSin erva-alueen organisaatio vastaa itse VTR:n käyttöönottoon ja käyttöön liittyvästä ohjeistuksesta. Tästä ohjeesta ja sen päivittämisestä huolehtii KYSin Tiedepalvelukeskus.

1.1 Valtion tutkimusrahoitus

Valtion rahoituksesta yliopistotasoiseen terveyden tutkimukseen säädetään [Terveydenhuoltolain \(1326/2010\)](#) 61 - 66 §:ssä. Sosiaali- ja terveysministeriö myöntää erityisvastuualueiden (erva) tutkimustoimikunnille tutkimusrahoitusta neljäksi vuodeksi kerrallaan tekemänsä päätöksen mukaisesti. VTR:n määrä on riippuvainen valtion budjetista ja vaihtelee siksi vuosittain. Ministeriön jakopäätös perustuu tutkimustoiminnan painoalueiden ja tavoitteiden toteutumiseen sekä tutkimuksen laatuun, määrään ja tuloksellisuuteen edellisellä nelivuotiskaudella. Erityisvastuualueiden tutkimustoimikunnat päättävät tutkimusrahoituksen osoittamisesta alueensa tutkimushankkeille. Aluehallintovirasto maksaa tutkimusrahoituksen kuukausittain erva-alueen tutkimustoimikunnalle, joka maksaa rahoituksen edelleen hankkeiden toteuttajaorganisaatioille.

Yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen painoalueista ja tavoitteista sekä valtakunnallisen terveyden tutkimuksen arviointiryhmän tehtävistä ja kokoonpanosta säädetään [sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen rahoituksesta \(1434/2015\)](#). Sosiaali- ja terveysministeriö määrittelee tutkimuksen painoalueet ja tavoitteet yhteistyössä erityisvastuualueiden tutkimustoimikuntien kanssa nelivuotiskausittain. Määrittelyssä huomioidaan alueiden erilaiset painotukset tutkimustyössä.

1.2 KYS erva-tutkimustoimikunta

1.2.1 Kokoonpano ja tehtävät

KYS erva-tutkimustoimikunta on Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin (PSSHP) kuntayhtymän lakisääteinen toimielin ([Terveydenhuoltolaki 1326/2010](#)) ja se toimii hallinnollisesti KYSin yhteydessä. Toimikunnan kokoonpanoon kuuluvat puheenjohtaja ja 7 jäsentä joista 2 varapuheenjohtajaa. Toimikunnan jäsenet edustavat monitieteisesti KYSin erva-alueen terveydenhuollon toimintayksiköitä. Jokaisella jäsenellä on nimetty varajäsen. Lisäksi toimikunnalla on esittelijä, asiantuntija, lakimies (läsnäolo-oikeutettu) ja sihteeri.

Toimikunta voi kutsua kokoukseen myös muita henkilöitä. Tutkimustoimikunnan tehtävänä on määrittellä yhdessä sosiaali- ja terveysministeriön kanssa yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen painoalueet ja tavoitteet nelivuotiskaussittain sekä päättää VTR:n jakamisesta tutkimushankkeille hakemusten perusteella. Tutkimustoimikunnan kokoonpano löytyy KYSin internetsivuilta (psshp.fi > Tutkimus > KYS erva-tutkimustoimikunta).

1.2.2 Käytännön toiminta

KYS erva-tutkimustoimikunta kokoontuu 2 - 4 kertaa vuodessa. Kokousmenettelyissä noudatetaan PSSHP:n hallintosäännön kokousmenettelyohjetta ja muita PSSHP:n kuntayhtymän hallinnollisia menettelyohjeita. Toimikunnan jäsenten esteellisyydestä noudatetaan hallintolain (434/2003) virkamiehen esteellisyyttä koskevia säännöksiä (28 - 30 §). Toimikunnan kokous on päätösvaltainen, kun kokoukseen osallistuu vähintään puolet kaikista jäsenistä. Toimikunnan jäsenen tulee arvioida mahdollinen esteellisyytensä asian käsittelyyn ja ilmoittaa siitä hyvissä ajoin ennen kokousta ja viimeistään ennen asian käsittelyä kokouksessa. Jäsenen ollessa estynyt tai esteellinen osallistumaan toimikunnan kokoukseen on hänen huolehdittava itse varajäsenen kutsumisesta kokoukseen. Toimikunnan asioiden valmistelua johtaa puheenjohtaja. Lakimies osallistuu tarvittaessa kokousasioiden valmisteluun. Toimikunnassa on puheenjohtaja ja kaksi varapuheenjohtajaa. Mikäli nämä kaikki ovat esteellisiä, valitsee toimikunta kyseistä kokousta tai kokousasiaa varten puheenjohtajan jäsenten keskuudesta. Kokousten pöytäkirjat ja esityslistat ovat saatavilla KYSin internetsivuilta (psshp.fi > Tutkimus > KYS erva-tutkimustoimikunta). Toimikunnan jäsenille maksetaan kokouspalkkiot PSSHP:n kuntayhtymän luottamushenkilöiden palkkiosäännön mukaisesti ja korvataan matkakustannukset.

KYS erva-tutkimustoimikunnan käytännön toiminnan järjestäminen, ylläpito ja kehittäminen sekä VTR:n koordinointi on sijoitettu KYSin Tiedepalvelukeskukseen. Lisäksi Tiedepalvelukeskus tuottaa terveyden tutkimuksen hallinnollisia ja tilastotieteellisiä asiantuntijatulokset ja huolehtii osaltaan terveyden tutkimukseen, sen koulutukseen ja rahoitukseen liittyvän ajankohtaisen tiedon jakamisesta KYSin erva-alueelle. Jokaisessa erva-alueen sairaanhoitopiirissä ja VTR:n hakemiseen oikeutetussa Niuvanniemen sairaalassa on erva-yhteyshenkilö, jonka tehtäviin kuuluu tiedonvälitys ja yhteydenpito oman sairaanhoitopiirin organisaatioihin/omaan organisaatioon.

1.3 Yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tavoitteet ja painoalueet 2016 - 2019

VTR:ta hakevien tutkimushankkeiden tulee linjautua sosiaali- ja terveysministeriön ja erva-tutkimustoimikuntien määrittelemiin yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen paino-alueisiin ja tavoitteisiin. Tutkimuksen tavoitteena vuosina 2016 - 2019 on 1) edistää väestön terveyttä ja hyvinvointia terveydenhuollon palvelujärjestelmässä tehtävän korkeatasoisen ja vaikuttavan terveyden tutkimuksen kautta; 2) edistää terveydenhuollon laatua ja potilasturvallisuutta; ja 3) tuottaa uutta tietoa sekä huolehtia sen levittämisestä ja hyödyntämisestä terveydenhuollossa ja muualla yhteiskunnassa. ([Sosiaali- ja terveysministeriön asetus yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen rahoituksesta 1434/2015.](#))

Yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen painoalueet vuosina 2016 - 2019 ovat:

- 1) merkittävien kansanterveysongelmien ja sairauksien ehkäisyn, syntymekanismien, diagnostiikan, hoidon ja kuntoutuksen kliininen ja translationaalinen tutkimus;
- 2) yksilöllistetyn lääketieteen käyttöönottoon ja biopankkitoimintaan liittyvä tutkimus;

- 3) monien erikoisalojen yhteistyötä vaativiin tai harvinaisiin sairauksiin ja terveysongelmiin liittyvä tutkimus;
- 4) palvelujärjestelmän integraatioon ja tuloksellisuuteen, palveluiden laatuun ja vaikuttavuuteen, toimintakäytäntöjen muuttamiseen sekä osaamisen johtamiseen kohdistuva tutkimus;
- 5) väestökohorttien kliinis-epidemiologiset seurantatutkimukset;
- 6) terveyden edistämisen, väestön neuvonnan ja terveyserojen kaventamisen vaikuttavuustutkimus;
- 7) potilaan ja asiakkaan oikeuksiin, valinnanvapauteen sekä potilas- ja asiakasturvallisuuden kohdistuva tutkimus.

1.4 Valtion tutkimusrahoituksen jakaminen tutkimushankkeille

KYS erva-tutkimustoimikunta jakaa VTR:n KYSin erva-alueen tutkimushankkeille hakemusten perusteella. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen (1434/2015) mukaisesti erva-tutkimustoimikunnan tulee ohjata tutkimuksen painoalueille 1-3 kohdassa tarkoitetuille painoalueille vähintään 25 prosenttia, 4 kohdassa tarkoitettulle painoalueelle vähintään 10 prosenttia sekä 5-7 kohdassa tarkoitetuille painoalueille vähintään 15 prosenttia kunakin vuonna sen käytettävissä olevasta yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen rahoituksesta.

1.5 Tutkimuksen valtakunnallinen arviointi

Sosiaali- ja terveysministeriö asettaa valtakunnallisen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen asiantuntijoista koostuvan terveyden tutkimuksen arviointiryhmän neljäksi vuodeksi kerrallaan. Kokoonpanossa huomioidaan alueellinen kattavuus, puolueettomuus ja tutkimuksen eri painoalueille kohdentuva asiantuntijuus.

Arviointiryhmän tehtävänä on arvioida tutkimuksen laatua, määrää, tuloksellisuutta ja painoalueiden ja tavoitteiden saavuttamista kuluneella nelivuotiskaudella, laatia erva-tutkimustoimikuntien tuottaman aineiston pohjalta yhteenveto arviointikauden tutkimustoiminnasta ja tehdä sosiaali- ja terveysministeriölle ehdotus rahoituksen jakamisesta erityisvastuualueille seuraavana nelivuotiskautena. Ministeriö päättää rahanjaosta arviointiryhmän ehdotuksen pohjalta. ([Sosiaali- ja terveysministeriön asetus yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen rahoituksesta 1434/2015.](#))

2 VALTION TUTKIMUSRAHOITUKSEN HAKEMINEN

2.1 Oikeus rahoituksen hakemiseen

VTR:n hakijoina voivat olla KYSin erva-alueen terveydenhuollon toimintayksikköä ylläpitävä kunta, kuntayhtymä, valtion mielisairaala tai sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella ([1364/2011](#)) säädetty palveluiden tuottaja. VTR-hakemusten on perustuttava tutkimushankkeisiin, jotka hallinnoidaan erva-alueen VTR-kelpoisissa organisaatioissa.

Hankkeilla tulee olla nimetty vastuhenkilö. Vastuhenkilöllä on oltava vähintään 20 % työ- tai virkasuhde hakijana toimivaan organisaatioon rahoitushaun alusta kyseisen vuoden loppuun. Konsultaatiosopimuksella työsuhteessa olevat henkilöt voivat toimia tutkimusryhmässä, mutta eivät VTR-rahoituksen hakijana.

VTR-haku järjestetään syksyllä vuosittain. Hakukuulutus ja -ohjeet julkaistaan KYSin internetsivuilla (psshp.fi > Tutkimus) haun alkaessa. Tiedot lähetetään myös erva-yhteyshenkilöille, jotka huolehtivat tiedottamisesta omalla alueellaan. KYS erva-tutkimustoimikunta päättää rahoitushaun ja arvioinnin periaatteista, järjestämisestä ja menettelyistä vuosittain keväällä ennen seuraavaa hakua.

2.2 Rahoitushakemuksen tekeminen

Yksityiskohtaiset hakuohjeet julkaistaan KYSin internetsivuilla (psshp.fi > Tutkimus) haun alkaessa. Tutkimushankerahoitusta haetaan KYSin eTutkija-järjestelmässä. Rahoitushakemuksen tekijänä toimii tutkimushankkeesta vastaava henkilö. Väitöskirjatutkimushankkeissa hakemuksen tekijänä toimii väitöskirjatutkija, josta myös käytetään VTR-hakemuksissa nimitystä tutkimushankkeesta vastaava henkilö.

VTR-hakemukseen kuuluvat eTutkijassa täytettävä perustieto-osa ja hakemukseen liitettävät VTR-hakemuslomake, tutkimussuunnitelma ja tutkimushankkeen vastuhenkilön julkaisuluettelo. Hakemukseen liitetään hakijan ORCID-tunnus. Väitöskirjatutkimuksissa hakemukseen liitetään ohjaajan lausunto. VTR-hakemuslomakkeessa ilmoitetaan tiedot hankkeelle aikaisemmin myönnetystä rahoituksesta, tutkimusryhmästä ja yhteistyökumppaneista sekä kuvataan tutkimushankkeen yleinen merkitys terveyden edistämisen ja sairauksien hoidon kannalta sekä kliininen ja terveystieteellinen merkitys. Lomake sisältää tutkimushankkeen kustannusarvion ja vastuhenkilön ansioluettelon. Ansioluettelo sisältää kuvauksen vastuhenkilön aikaisemmasta tutkimusnäytöstä.

Hakemuksen voi jättää suomen- ja/tai englanninkielisenä. Hakemusaineistoa tulee rajoittaa eikä hakemukseen saa liittää muuta materiaalia kuin ohjeenmukaiset dokumentit. Hakemus toimitetaan KYS erva-tutkimustoimikunnalle ennen hakuajan päättymistä hakuohjeissa mainitun menettelyn mukaisesti.

2.3 Organisaatiositoumus

VTR:n hakijana toimii organisaatio ([Terveystieteiden tutkimuskeskus 1326/2010](#)). Kaikilla VTR-hakuun osallistuvilla tutkimushankkeilla tulee olla organisaation virallinen hyväksyntä/sitoumus. Organisaatiositoumuksella hakijaorganisaatio sitoutuu vastaamaan tutkimushankkeista. Organisaation vastuut on kuvattu tämän ohjeen kohdassa 3.1.

Tiedepalvelukeskus vastaa keskitetysti kaikkien KYSin erva-alueen hakijaorganisaatioiden sitoumusten hankkimisesta hakuajan päätyttyä. Yhteistyötutkimushankkeisiin, jotka toteutetaan useammassa terveydenhuollon organisaatiossa, tarvitaan kaikkien tutkimushankkeeseen osallistuvien organisaatioiden virallinen hyväksyntä/sitoumus. Sitoumuksen allekirjoittaa henkilö, jolla on organisaation nimenkirjoitusoikeus.

Tutkimushankkeesta vastaavan henkilön on keskusteltava tutkimushankkeen toteuttamisesta yksikön johtajan tai organisaation tutkimushankkeista vastaavan henkilön kanssa (organisaation käytäntöjen mukaisesti) ennen hakemuksen laatimista.

2.4 Rahoitushakemusten arviointi

2.4.1 Hakemusten tarkastaminen

VTR-hakemukset tarkastetaan Tiedepalvelukeskuksessa hakuajan päätyttyä. Tarkastuksessa huomioidaan organisaation ja vastuuhenkilön VTR-kelpoisuus, hakemuksen tekninen oikeellisuus ja toimittaminen KYS erva-tutkimustoimikunnalle määrääjassa. Mikäli hakemuksessa huomataan puutteita tai se on väärin täytetty, hakemus voidaan hylätä.

2.4.2 Asiantuntija-arviointi

Tutkimushankkehakemukset arvioivat ulkopuoliset arvioijat. Väitöskirjahankkehakemukset arvioivat KYS erva-tutkimustoimikunnan jäsenet ja varajäsenet. Ulkopuoliset arvioijat valitsee erva tutkimustoimikunta. Arvioitsijat laitetaan satunnaiseen järjestykseen ja hakemukset jaetaan arvioitsijoille tutkimushankkeiden vastuuhenkilöiden sukunimen aakkosten mukaisessa järjestyksessä. Arviointi toteutuu eTutkija-järjestelmässä. Hakemukset pisteytetään erva-tutkimustoimikunnan laatimien arviointikriteerien mukaisesti. KYSin Tiedepalvelukeskuksessa pisteytetään osa hakemuksen arvioitavista kohdista hakemuslomakkeessa annettujen numeeristen tietojen perusteella ennen asiantuntija-arvioinnin alkamista.

2.4.3 Arviointikriteerit

VTR-hakemusten arvioinnissa käytettävät arviointikriteerit:

- Tutkimushankkeen yleinen merkitys terveyden edistämisen ja sairauksien hoidon kannalta
- Tutkimushankkeen kliininen ja terveystieteellinen merkitys
- Tutkimushankkeen innovatiivisuus
- Tutkimusmenetelmien ja -aineiston laadukkuus. Tilastolliset asiat on huomioitava tutkimussuunnitelmassa.
- Tutkimushankkeen toteuttamiskelpoisuus ja rahoitussuunnitelman realismi. Hakemuksen tulee sisältää suunnitelma haettavan VTR:n käytöstä ja arvio tutkimushankkeen kokonaisbudjetista.
- Tutkimusryhmä, -ympäristö ja -yhteistyö
- Tutkimushankkeen laajuus (kansainvälinen, kansallinen ja paikallinen yhteistyö)
- Tutkimushankkeelle aikaisemmin saatu muu ulkopuolinen rahoitus.
- Tutkimushankkeen vastuuhenkilön pätevyys. Arvioinnissa huomioidaan väitöskirjatutkimusten ohjaus, vertaisarvioidut alkuperäistutkimusartikkelit, Hirsch-indeksi, kulu- van vuoden JUFO-luokitus ja aikaisempi tutkimusrahoitus. (ei väitöskirjatutkimushankkeiden arvioinnissa)
- Tutkimushankkeen vastuuhenkilön aikaisempi tutkimusnäyttö (ei väitöskirjatutkimushankkeiden arvioinnissa)
- Väitöskirjatutkimushankkeiden arvioinnissa huomioidaan jatko-opintojen eteneminen, julkaisut ja väitöskirjatutkijan saama tutkimusrahoitus
- Tutkimushankkeen jakautuminen sosiaali- ja terveysministeriön tutkimuksen paino- alueisiin ja tavoitteisiin

2.4.4 Esteellisyys

Hakemusten arviointiin kohdistuvissa esteellisyysskysymyksissä sovelletaan [Hallintolain \(6.6.2003/434\)](#) esteellisyyttä koskevia säännöksiä ja Suomen Akatemian esteellisyyssperiaatteita. Arvioija on esteellinen, jos hän esimerkiksi:

- hyötyy hakijan hakemuksen hyväksymisestä/hylkäämisestä tai hänelle seuraa niistä haittaa,
- työskentelee läheisessä yhteistyössä hakijan kanssa (esim. julkaisuyhteistyö, välitön esimies- tai alaisasema, toimiminen hakijan ohjaajana viimeisen kolmen vuoden aikana, kuuluminen arvioitavana olevan hakemuksen tutkimusryhmään tai osallisuus tulosten julkistamisessa tai soveltamisessa),
- hakee samaa rahoitusta kun hakija,
- on hakijan lähisukulainen (1) avio- tai avopuoliso, lapsi, lapsenlapsi, sisarus, vanhempi, isovanhempi tai muu läheinen henkilö (esimerkiksi kihlattu tai läheinen ystävä) sekä näiden avio- ja avopuolisot 2) vanhemman sisarus tai tämän avio- tai avopuoliso, sisaruksen lapsi, henkilön ex-puoliso (avio- tai avoliitosta) 3) avio- tai avopuolison tai tämän avio- tai avopuolison lapsi, lapsenlapsi, sisarus, vanhempi, isovanhempi tai puolison sisaruksen lapsi 4) yllä mainittuihin verrattava puolisukulainen.)

Lisäksi arvioijan tulee ilmoittaa itsensä esteelliseksi, jos hänen puolueettomuutensa saattaisi muutoin vaarantua tai mikäli hän kokee asiassa eturistiriidan.

Mikäli arvioija toteaa tai epäilee olevansa esteellinen, hän ei voi tehdä arviointia. Arvioijan tulee ilmoittaa asiasta KYSin Tiedepalvelukeskukseen mahdollisimman pian. Tiedepalvelukeskus välittää arviointimateriaalin toiselle arvioijalle.

2.4.5 Luottamuksellisuus

Hakemusten arviointiprosessissa sovelletaan [Lakia viranomaisten toiminnan julkisuudesta \(21.5.1999/621\)](#). Hakemusasiakirjoja käsitellään ja säilytetään luottamuksellisesti. Kun arviointiprosessi on ohi, arvioija hävittää mahdollisesti itse tulostamansa asiakirjat ja tal-lennetut tiedostot asianmukaisesti.

Arviointiasiakirjat ovat muilta osin salassa pidettäviä, mutta hakijoilla on oikeus saada oman hakemuksensa arviointitiedot nähtäväksi rahoituspäätöksen jälkeen. Hakemus- ja arviointimateriaalit säilytetään [Arkistolain \(23.9.1994/831\)](#) ja KYSin arkistointiohjeiden mukaisesti.

Hakemusten tekijöiden ja rahoituksen saajien henkilötietojen käsittelyssä noudatetaan EU:n yleistä tietosuojaa-asetusta 2016/679 (GDPR). Hakemusten tekijöistä ja rahoituksen saajista ylläpidetään henkilötietorekisteriä. Tiedot rekisteriin saadaan hakijalta ja niitä käytetään rahoituksen hakemiseen, arviointiin ja rahoituksen jakoon liittyvissä asioissa. Tietosuojaseloste VTR-rekisterin henkilötietojen käsittelystä on esillä KYSin internetsivuilla. Lisätietoja PSSHP:n tietosuojavastaavalta.

VTR-rahoituksen hakijoiden ja saajien tiedot julkaistaan PSSHP:n internet-sivuilla. Mikäli hakemuksen tekijä ei anna lupaa tietojen julkaisemiseen, on tästä ilmoitettava KYSin Tiedepalvelukeskukseen esim. sähköpostilla.

2.5 Rahoituspäätökset ja muutoksenhaku

KYS erva-tutkimustoimikunta päättää rahoitushaun ja arvioinnin periaatteista, järjestämisestä ja menettelyistä vuosittain keväällä ennen seuraavaa hakua. Tiedepalvelukeskus laatii arvioituista hakemuksista yhteenvedon ja tekee esityksen VTR-jaosta erva-tutkimustoimikunnan syksyn kokoukseen. Erva-tutkimustoimikunta tekee rahoituspäätökset sovittujen periaatteiden mukaisesti.

Rahoituspäätökset lähetetään tiedoksi rahoitusta hakeneille organisaatioille ja tutkimushankkeista vastaaville henkilöille. Päätökset ovat prosenttiosuuksia, kunnes Aluehallintovirasto on toimittanut sosiaali- ja terveysministeriön maksatuspäätöksen erva-tutkimustoimikunnalle.

Hakijoille tehdään yhteenveto arviointipisteityksistä ja kirjallisista palautteista. Hakijoilla on oikeus hakea muutosta rahoituspäätökseen. Oikaisuvaatimuksen voi tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen). Oikaisuvaatimus tehdään kirjallisena ja toimitetaan oikaisuvaatimusviranomaisena toimivalle KYS erva-tutkimustoimikunnalle.

3 VALTION TUTKIMUSRAHOITUKSEN KÄYTTÖ JA SEURANTA

3.1 Vastuut

Tutkimushankkeen toteuttajaorganisaatiolla on kokonaisvastuu tutkimushankkeille myönnetyn VTR:n käytöstä, seurannasta ja raportoinnista KYS erva-tutkimustoimikunnalle. Toteuttajaorganisaatioiden sisäiset vastuut pohjautuvat ko. organisaation omiin ohjeisiin ja toimintatapoihin. Tutkimushankkeen vastuuhenkilö vastaa tutkimushankkeen käytännön toteutuksesta, rahoituksen käytöstä, seurannasta ja raportoinnista organisaatiolle.

3.2 Rahoituksen käyttöönotto ja käyttö

Sosiaali- ja terveysministeriö tekee päätöksen erityisvastuualueiden saamasta VTR:n määrästä alkuvuodesta. Aluehallintovirasto maksaa tutkimusrahoituksen kuukausittain KYS erva-tutkimustoimikunnalle, joka välittää rahoituksen edelleen rahoitusta saaneiden tutkimushankkeiden toteuttajaorganisaatioille. Organisaatiot jakavat rahat myönteisen rahoituspäätöksen saaneille tutkimushankkeille omien käytäntöjensä mukaisesti. Myös rahoituksen käyttöönotto, käyttö ja seuranta tapahtuu organisaation omien käytäntöjen mukaisesti.

3.3 Rahoituksen käyttökohteet

VTR on tarkoitettu käytettäväksi nimenomaiseen tutkimushankkeeseen suoraan kohdistuviin kuluihin, kuten tutkijoiden ja tutkimushenkilökunnan palkat, laite- ja materiaalihankinnat, ostopalvelut ja muut menot, esimerkiksi tutkimuskokoukset. Väitöskirjatutkimushankkeessa VTR:a voidaan käyttää vain tutkijan omaan palkkaan.

VTR:ta voidaan käyttää kuluihin, jotka aiheutuvat tutkijan/tutkimushenkilökunnan työskentelystä tai osallistumisesta suoraan nimenomaiseen tutkimukseen liittyviin Suomessa tai ulkomailla järjestettäviin seminaareihin, kongresseihin, konferensseihin, koulutuksiin ja tutkimuskokouksiin. Tutkimushenkilöstön matkakustannusten korvausten osalta noudatetaan KVTESin korvaussääntöjä. Potilaiden matkakustannusten korvaamisessa noudatetaan organisaatioiden omia ohjeita ja menettelyjä.

3.4 Tutkimushenkilöstön palkat

Tutkimushenkilöstön palkkauksessa ja työajan määrittelyssä noudatetaan KVTESiä ja organisaatioiden omia ohjeita ja linjauksia. Palkkauksen perustana on korkeintaan työntekijän oman viran tai toimen tehtäväkohtainen palkka. Palkkauksen tulee vastata tehtävän vaatimustasoa. Tutkija voi halutessaan työskennellä pienemmällä kuukausipalkalla, jolloin hän voi toimia tutkijana pidemmän jakson. Tutkimushankkeesta vastaavan henkilön tulee sopia järjestelyistä yksikön johtajan kanssa.

Tehtäväkohtaisen palkan lisäksi maksetaan mahdollista työkokemuksellista (3 % tai 8 %) ja määrävuosilisää. Henkilökohtaista lisää, joka on sidottu vakioviran/-toimen tehtäviin, ei makseta.

Tutkimushankkeisiin palkattavien organisaation ulkopuolisten henkilöiden palkkaus voidaan rinnastaa vastaavatyypistä tehtävää kyseisessä organisaatiossa tekevien työntekijöiden palkkaan. Ulkopuolisten henkilöiden palkan määrittelyä koskevissa kysymyksissä lisätietoja antaa KYSin Tiedepalvelukeskus.

Palkkakuluihin lisätään henkilösivukulut, jotka ovat yhteensä 40 % maksettavista nettopalkoista. Sivukulut sisältävät pakolliset, vapaaehtoiset ja laskennalliset sosiaalivakuutusmaksut, lomarahan ja laskennallisen sairausajan palkan. VTR:lla ei voi maksaa muussa kuin nimenomaisessa tutkimushankkeessa VTR:lla rahoitetun työjakson aikana kertyneitä lomarahoja. Vuosilomat pidetään KVTESin mukaisesti. Organisaation ulkopuolisille henkilöille tutkimushankkeen aikana kertyneet vuosilomapäivät on pidettävä ko. hankkeen aikana.

Tutkimushenkilöstön työaikaseurannassa sekä lääkäreiden tutkijajaksolla tapahtuvassa päivystämisessä menetellään organisaation omien ohjeiden mukaisesti. Päivystyskorvauksia ei voi maksaa VTR:sta.

Tutkimushenkilöstön työsopimukset tehdään organisaation omien käytäntöjen mukaisesti. Yhteistyötutkimushankkeissa työsopimus tehdään siihen organisaatioon, missä tutkija/tutkimushenkilökuntaan kuuluva työskentelee. Organisaatio laskuttaa henkilön palkkakulut yhteistyötutkimushankkeen vastuuorganisaatiolta.

3.5 Hallintokulut

Tutkimushankkeen kustannuksiin sisällytetään tutkimustoiminnan yleishallinnolliset infrakulut, jotka saavat KYSin erva-alueelle olla korkeintaan 25 % tutkimushankkeelle myönnetystä VTR:sta. Tutkimushankkeesta vastaava organisaatio määrittelee infrakulun suuruuden ja käytön itse. Erva-yhteistyötutkimushankkeissa infrakulun perii tutkimushankkeesta vastaava organisaatio.

3.6 Tutkimushankkeessa tapahtuvat muutokset

3.6.1 Rahoitussuunnitelman muutokset

Mikäli VTR:ta saanut tutkimushanke ei toteudu suunnitellusti sen vuoden aikana, jolle rahoitus on myönnetty, ja rahoitusta näyttää jäävän käyttämättä, siirretään se Tiedepalvelukeskuksen toimesta toiselle vuodelle automaattisesti. Mikäli rahoitusta on käyttämättä toisen vuoden jälkeen, tutkimuksesta vastaavan henkilön tulee tehdä kirjallinen perusteltu hakemus siirrosta KYSin johtajaylilääkärille. Perusteltuja syitä ovat muun muassa:

Laskutusosoite

POHJOIS-SAVON
SAIRAANHOITOPUOLIN KY
PL 900
70029 KYS

Posti- ja käyntiosoite

PUIJON SAIRAALA
PL 100
70029 KYS
Puijolaaksontie 2
Kuopio

ALAVAN SAIRAALA
PL 200
70029 KYS
Kaartokatu 9
Kuopio

JULKULAN SAIRAALA
PL 300
70029 KYS
Puijonsarventie 40
Kuopio

KUOPION
PSYKIATRIAN KESKUS
PL 400
70029 KYS
Kotkankallionkatu 14
Kuopio

TARINAN SAIRAALA
PL 500
70029 KYS
Tainnaharjuntie 49
Siilinjärvi

Vaihde (017) 173 311
etunimi.sukunimi@kuh.fi
Y-tunnus 0171495-3

tutkimukseen ei saada riittävästi tutkittavia, tutkijan sairastuminen, äitiys- ja isyysvapaa tai tutkimuksen viivästyminen jonkin muun perustellun syyn takia. Mikäli tutkimuksen aloitus on viivästynyt tutkijasta riippumattomasta viranomaisyydestä, siirretään rahoitus automaattisesti seuraavalle vuodelle. Alin KYSin johtajaylilääkärin päätöksellä siirrettävä summa on 500 €. Mikäli tutkija ei saa varoja käytetty kolmen vuoden kuluessa, siirtyvät ne uudelleen jaettavaksi VTR-jaon yhteydessä. Siirto ei estä VTR:n hakemista nimenomaiselle hankkeelle sille vuodelle, jolle aiemmin myönnettyä rahoitusta on siirretty.

Tutkimushankkeelle myönnetty VTR voidaan myös siirtää organisaation toiselle VTR-tutkimushankkeelle tutkimuksesta vastaavan henkilön perustellusta syystä. Varojen siirron kirjallinen perusteltu VTR-muutoshakemus hakemus tulee tehdä KYSin johtajaylilääkärille. Lisäksi, jos joku organisaation VTR-tutkimushankkeista ylittää budjetin, voi organisaatio käyttää hankkeen rahoituksen kattamiseen toisen VTR-tutkimushankkeen rahoitusta KYSin johtajaylilääkärin hyväksynnällä. Käyttämättä jäänyt VTR palautetaan jaettavaksi uudelleen VTR-jaossa.

Lupa edellä kuvattuihin VTR:n käytön muutoksiin haetaan KYSin johtajaylilääkäriltä kirjallisella lomakkeella (VTR-muutoshakemus), joka on saatavissa KYSin internetsivuilta (psshp.fi > Tutkimus > Tutkimusrahoitus > Valtion tutkimusrahoitus). Tutkimuksesta vastaava henkilö täyttää ja palauttaa hakemuksen Tiedepalvelukeskukseen. Tiedepalvelukeskuksen henkilöstö auttaa tarvittaessa muutoshakemuksen laatimisessa.

Alkuperäiseen rahoitussuunnitelmaan tutkimushankkeen sisällä on mahdollista tehdä myös muita VTR:n käytön muutoksia (esim. rahoituksen kohdistaminen palkkojen sijasta materiaalihankintoihin; ei väitöskirjatutkimushankkeissa). Muutoksista vastaa tutkimuksesta vastaava henkilö. Muutokset on oltava raportoitavissa. Muutoksissa menetellään kunkin KYSin ervan organisaation omien ohjeiden ja toimintatapojen mukaisesti.

3.6.2 Toteuttajaorganisaation muutos

Mikäli VTR:ta saaneen tutkimushankkeen vastaava henkilö vaihtaa organisaatiota KYSin ervan sisällä rahoitusvuoden/vuosien aikana jatkaen yhä ko. tutkimushankkeen vastuuhenkilönä, voidaan rahoitus tarvittaessa siirtää organisaatiosta toiseen molempien organisaatioiden ja KYSin johtajaylilääkärin hyväksynnällä. VTR ei ole siirrettävissä toisen ervan alueelle. Hyväksyntä haetaan lomakkeella (VTR-organisaatiosiirothakemus), joka on saatavissa KYSin internetsivuilta (psshp.fi > Tutkimus > Tutkimusrahoitus > Valtion tutkimusrahoitus). Uusi toteuttajaorganisaatio laskuttaa luovuttavalta organisaatiolta tutkimushankkeen käytettävissä olevat varat ja infrakulut. Infrakulut laskutetaan suhteessa tutkimushankkeella käytettävissä oleviin varoihin. Uusi toteuttajaorganisaatio päättää infrakulujen perimisestä hankkeelta omien käytäntöjensä mukaisesti.

3.6.3 Muut muutokset

Tutkimushankkeissa tapahtuvissa, muissa kuin rahoitusta koskevissa muutoksissa, menetellään kunkin organisaation omien ohjeiden ja toimintatapojen mukaisesti.

3.7 Tutkimushankkeen raportointi

3.7.1 Raportointi

Erva-tutkimustoimikunta raportoi tiedot tutkimushankkeiden tuloksellisuudesta ja laadusta sekä tutkimusrahoituksen käytöstä ja kohdistamisesta tutkimuksen eri painoalueille edelleen sosiaali- ja terveysministeriölle rahoitusvuotta seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä. ([Terveydenhuoltolaki 1326/2010.](#))

Laskutusosoite

POHJOIS-SAVON
SAIRAANHOITOPUHEIN KY
PL 900
70029 KYS

Posti- ja käyntiosoite

PUIJON SAIRAALA
PL 100
70029 KYS
Puijonlaaksontie 2
Kuopio

ALAVAN SAIRAALA
PL 200
70029 KYS
Kaartokatu 9
Kuopio

JULKULAN SAIRAALA
PL 300
70029 KYS
Puijonsarventie 40
Kuopio

KUOPION
PSYKIATRIAN KESKUS
PL 400
70029 KYS
Kotkankallionkatu 14
Kuopio

TARINAN SAIRAALA
PL 500
70029 KYS
Tarinaharjuntie 49
Siilinjärvi

Vaihde (017) 173 311
etunimi.sukunimi@kuh.fi
Y-tunnus 0171495-3

3.7.2 Julkaisutiedot

Julkaisuissa, joissa raportoidaan KYSin erva-alueen organisaatiossa toteutetusta tieteellisestä tutkimuksesta, tulee ilmetä kirjoittajan yhteys KYSin erva-alueen organisaatioon (affiliaatio). Julkaisutiedot julkaisupisteineen muodostavat osan VTR:ta saaneiden tutkimushankkeiden laadun ja tuloksellisuuden arvioinnista. VTR-tutkimushankkeiden tuloksellisuutta seurataan KYSin erva-alueen JULKI-järjestelmästä.

Tiedepalvelukeskus hakee julkaisutiedot suoraan PubMed –tietokannasta ja tunnistaa ne KYS ervan organisaatioille. Tiedepalvelukeskus lähettää julkaisutiedot tarkastettavaksi organisaatioille ja organisaatiot tarkastavat julkaisutiedot ja tarvittaessa toimittavat puuttuvien julkaisujen tiedot Tiedepalvelukeskukseen puolivuositain. Julkaisutietojen oikeellisuustarkastus tehdään Tiedepalvelukeskuksessa ja KYSin tieteellisessä kirjastossa.

Laskutusosoite

POHJOIS-SAVON
SAIRAANHOITOPAIKIN KY
PL 900
70029 KYS

Posti- ja käyntiosoite

PUIJON SAIRAALA
PL 100
70029 KYS
Puijonlaaksontie 2
Kuopio

ALAVAN SAIRAALA
PL 200
70029 KYS
Kaartokatu 9
Kuopio

JULKULAN SAIRAALA
PL 300
70029 KYS
Puijonsarventie 40
Kuopio

KUOPION
PSYKIATRIAN KESKUS
PL 400
70029 KYS
Kotkankallionkatu 14
Kuopio

TARINAN SAIRAALA
PL 500
70029 KYS
Tarinaharjuntie 49
Siilinjärvi

Vaihde (017) 173 311
etunimi.sukunimi@kuh.fi
Y-tunnus 0171495-3